

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

712.21

Hely

Margitsziget

Idő

"1910"

Személy

Szerző

Sebestyén K.

Cím

A Margitszigeten

Forrás:

Budapesti hírlap

Bp.

1910 11/10

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. fü)

A Margitszigeten.

Irtta Sebestyén Károly.

Mily gyorsan, mily fájo hirtelenséggel osztott széjjel a buba jós nyaréji álom! Pedig szebbet, mosolygóbbat, pajkosabbat nem teremtett Shakespeare ifju játékos képzelete sem. Ismeritek Szüz Szent Margit gyönyörűséges szigetét, ti háládatlan, közömbös, mindig siető pestiek? A fürdőház előtt a nagy tisztáson holdas éjszakákon könnyü pára kél: tündérek kara lejt táncot a levegő halk zenéjére; ünneplik Oberon és Titánia lakodalmát. Én hallottam a nászinduló zengő hegedűjét, tompa dobpergését, méla hárfáját, rikoltó klarinétját, teljes tüdejü fuvó hangszereit... És láttam a ködben Titánia habos fehér leplét, a fák sűrűjében Oberon füzöld lebernyegét, fején misztikus korona ragyogott, minden köve egy-egy szentjánosbogár.

A Duna mentén, a merre a sziget Pestnek néz, sötét az út és átszűrődve hallatszik a város zaja. Csak nehéz, szabályos lélekzetvételét hallom: nagyon kifáradt, nyugtalanul alszik; lidérenyomás van a mellén, a holnapi dologtevés. Mi boldogok vagyunk mi, dologtalanok! A kis gót kápolna előtt a padon hangosan mulat egy jókedvü társaság; de beljebb a sűrűben meghuzódik a csönd és az egyedülvalóság, a melyet oly epedve, szívszakadva idézek: áldott magánosság, jövel! A vak sötétben meglepett döbbenettel veszek észre néha egy fénylő pontot, a szunyogúzó szivar égő végét.

Egyhangu döcögéssel ballag az ócska, rozszant lövonat, nagyobb anakronizmus, mint a Béla király dicsőséges leányának korából megmaradt romok. A tegnapi hamarabb feledjük, mint a rég letúnt éveket. A sinek mentén, a fő-

uton gyér világításnál elkésett kiránduló bandukol, alig egy-kettő, az is ugy siet mind, ügyet sem vet a csodálatos szépségekre. Ó, ha Böcklin csak egyszer járt volna nyári éjszakán ezen a szigeten. A holtak szigete létt volna neki ez is, de titokzatos, ezer hangu, ezer színü, lüktető élettél gazdag...

Siess háza, nyugtalan vándora az álmatlan éjszakának, mert éjfél után az a kevés lámpa is kialszik. Pedig oly gyönyörűség volna még elvonulni az országutról a kacskaringós utvesztőkre. Csak néhány lépés s a kastély előtt egy padot fogunk találni, a hol letelepedhetünk. Csönd van és sötétség. Egyszerre halljuk a saját szívünk és az alvó természet szívének dobbanását. És ebben a jóleső, boldog, isteni, vagy talán pogány természetimádásban megtelünk soha nem sejtett érzésekkel. Régi emlékek kísértenek, gyermekes gyöngöseség fog el, szeretnénk Fauszttal együtt a megbámult hold fényében járni, a tudás minden szennyétől megtisztulva, üde harmatában megfürödni...

És mégis nem tudom: nem szebb-e a nyári reggel a Margitszigeten? Nem olyan misztériózus, mint az éjszaka, de gyönyörűsége nem kisebb. A sóhajokba, ábrándozásba, rajongásba belefáradt lélek megtisztul; az acélos, üditő, kék levegő könnyedén táncol a zöld pázsiton; rugalmas, izmos, új harcra kész testtel köszöntjük az új napot. S a mint a fejedelmi Nap fölfelé emelkedik, lassankint kibujnak ismerőseink is. Egy fiatal párt itt tölti mézes heteit, mert a férjet egyelőre a városhoz köti a foglalkozása. Legyünk diszkrétek s engedjük át őket apró titkaiknak. Álmosan, kissé fáradtan, szép arcán a boldogsággal és nyugtalansággal egy másik fiatal hölgy jelenik meg a szálló terraszán; a bájos asszonyka az idei nyáron nem tehet hosszabb

utat. Majd jövőre, a mikor a kis baba is már háromnegyed esztendő s lesz... Jönnek az öreg urak is, csakhogy némelyik nem a maga lábán. Tolókocsiban görgetik le a napos térre markos szolgák. Itt van a mi barátunk is, a fehérhaju „méltóságos“, a kinek roppant agilitását, munkakedvét, energiáját székhez kötötte egy buta véletlen. Körötte egész udvar s az udvarban miniszterek, államtitkárok, tudósok, írók, mindekelőtt pedig muzsikusok. Ezek jönnek a leg-sűrűbb rajban, hódolni mesterüknek.

ugy látszik, mintha valamennyi ide a szigetre gyűlt volna, hogy a fürdő csodatevő vizében új erőre kapjon. Szerencse, hogy az öregek körül ifjak szorgoskodnak, gyönyörű leányok, merő szépség, báj, félig öntudatlanság, félig huncutság minden mozdulatuk. És fiatal asszonyok, a kik a fürdői utasítások szent nevében szigoru légyelemre szoritják a hangos, jókedvü, pajkos, tomboló gyerekeket.

Mind ismerjük egymást, érdeklődünk egymás apró-cseprő bajai iránt, sajnáljuk a betegekét, irigyeljük az egészségeseket. De a betegknél is jobban sajnáljuk azokat a rabszolgákat, a kiket kötelességük korán reggel a városba küld és csak későn este bocsát ki ismét. Rájuk nézve a sziget elvesztett paradicsom. Mi belakók pedig összetartunk és féltékeny haraggal szeretnők kiüldözni a betolakodókat.

Pedig akad belőlük egész nap szépen, ha kedvez az idő. Vörös könyves, nevetségesen öltözött, vastag cipőjü német asszonyok sűrögnek a kénköves forrás körül. Egy tipikus angol snob bámulja a villámos órát, a melynek lapja pázsit és órajelző számai virágok. A ki idegen megfordul a városban, attól nem menekül meg a **Margitsziget. Baedeker jóvolta megszerezte neki a kettős csillagot.

indulnak felénk. A szellős Dunán hajó között százával a pestieket (a budaiak, inkább odaát maradnak). Néha nagy társaság hosszú és vidám asztala veri föl a szigetlakók esti étkezésének unalmas csendjét. Ilyenkor a cigány is szorgalmasabb a játékban és — a tányérozásban. Megesik még az is, hogy pezsgőt bontanak és a megengedett órán túl mulatnak duhaj magyar nótánál. De a cigány hegedűjén hangfogó van és a vendég is óvakodik a dalolástól: Közel a Kis-szálló, minden ő betegeivel.

Mert hát a sziget mégis csak az övök. Az övök és a miénk. A kik fáradtan, a munkától összetörve ide kívánczunk és a város kellő közepén üdülést, nyugalmat találunk, egy ősrégi történet megszentelte hely fenséges ihletét, a szabad és pompázó természet minden báját és a menekülést a legkinzóbb, legmakacsabb, legkitartóbb üldözőtől: minmagunktól.

De leszállt a korai alkonyat. Néhány borús, esős nap egyszerre, hirtelen, átmenet nélkül megölte a nyarat. Elköltöztek az istenek és nagy, néptelen, ijesztő csend támadt a szigeten.

Meg kellett még egyszer látogatnom a nyáréji álom színhelyét s oly szépnek, oly bájosnak láttam. A ragyogó őszi reggel varázsos mélabuval árasztotta el a meghalt tündérek szépséges szigetét. Már a déli csúcson szemünkbe ötlik egy sajátos változás: a fejedelmi folyó sokkal nagyobb, parancsolóbb, mint máskor. Haragos árja elől mind a két városi parton rémülve menekednek a kisemberek holmijukkal. Sárgás vizének sebes, örvénylő forgása szeszélyes indulatot, forrongó és kitörésre váró gyűlöletet mutat. A Margithid alatt a sziget déli fokát körülölelő ut egészen víz alatt áll. Maga a sziget érintetlenül, biztosan dacol a növekedő árral, partjai másfél méteres magasságban emelkednek a víz fölött mind a két oldalon.

Csak fönt az északi ormon, a kis szállótól balra, a mélyebb rekettyésben hatolt be a víz. A fák dereka vízben áll és lombjuk kísértetiesen tükröződik a csillogó tükörben. A galamblovó-telepen is merőn áll ki a kőpart a hullámokból, de a nedves köréteg elárulja, hogy tegnap csak háromnegyed méternyi töltés védte meg a szigetet az özönvíztől.

A veszedelem elmúlt. A Duna rohamosan apad. Az utolsó két nap derüesebb időjárása megcsökkentette a vízállást. Nincs mitől tartani. A ki az utolsó napok rémhireit olvasta, az már a sziget közeli pusztulásától rettegett. Megnyugtathatjuk: néhány üres hordó, a mely a meggyülemlett csatornavíz fölfogására szolgál, egy-két öreg fa, a mely kényesen fürdik a Duna habjaiban, a kiszáradt palló, a melyen a múlt

szépséggel várja csodálóit. Nincs is más baja, mint hogy eleped a meddő várakozásban. Még le sem hullott a levél százados tölgyeiről, még tud hevíteni és mosolyogni az áldott Nap, és hivei máris elhagyták. Rossz ötvösök vagyunk mi: páratlan drágaság van birtokunkban és kicseréljük akárhányszor rossz üvegért. Ha mi

tudnók, mit ér ez a sziget, akkor rajta eleven életnek nem volna szünetje sem télen, sem nyáron. Akkor a mi baja, fogyatékossága, hátramaradottsága van — mert akad ilyen is, csak nem jó elpanaszolni — azon hamarosan segiténénk. Csodát lehetne művelnie az embernek ezen a helyen, a hol csodát teremtett az Isten.

Igy azonban ráköszönt a királylány szigetére a nagy elhagyottság. A fák zizegő lombjai közt magára marad a szél. És a hulló avartól belepelt utakon bolyongani fog valaki, a ki szorgosan gyűjtögeti — senki sem zavarja benne — foszlányait a hüvös, bájos, hamar elrepült és visszahozhatatlan nyáréji álomnak...

Osztályozás	
Tárgy	
Hely	
Idő	
Személy	
Helyszám	